

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

asociace debatních klubů
České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt OP VK *Debatování napříč osnovami* CZ.1.07/1.1.00/14.0104

TEZE pro Debatní dny

Ekologické limity těžby surovin by měly být prolomeny

Oblasti:

Člověk a příroda- environmentální studia

Popis:

Po celá staletí patřilo nerostné bohatství panovníkovi a pouze ten měl právo k těžbě surovina udělování privilegií, díky kterým mohli lidé těžit. Také měl většinou právo k podílu na zisku a předkupní právo na vytěžených zdrojích. Současná právní úprava je v mnohém podobná – nerostné bohatství nepatří majitelům pozemků, pod nimiž leží, ale státu. Horní zákon pak upravuje podmínky udělování licencí na těžbu, díky kterým mohou soukromé firmy těžit suroviny. Součástí licence jsou i těžební poplatky – ty jsou dnes nastaveny ve výši kolem 1,5% tržní ceny suroviny, ale je možné jejich výrazné zvýšení.

Pokud suroviny nepatří vlastníkovi, je samozřejmě potřeba vyřešit vztahy mezi majiteli pozemku, kde se naleziště nachází, a zájemci o jeho těžbu. Těžba samotná většinou znamená, že pozemek nad nalezištěm majitel nemůže využívat. Existují dvě možnosti, jak dosáhnout realizace těžby v první řadě může společnost pozemky odkoupit. Tato možnost je sice čistší, ale umožňuje vlastníkům pozemků požadovat nepřiměřenou cenu a tím blokovat těžbu. Druhou možností je vyvlastnění. Pokud jedná se selže, je tedy možné odebrat vlastnické právo – a to pouze na základě zákona a za náhradu. Ta je obvykle měřena v penězích, ale pokud na tom vlastník trvá, je možné poskytnout i náhradní pozemky.

Ekologické limity těžby byly zavedeny v roce 1991. Týkají se nalezišť na Sokolovsku a v severních Čechách – zde se nachází velká ložiska hnědého uhlí. Byly zavedeny na ochranu životního prostředí po neblahých zkušenostech z období totality. Pokud by došlo k jejich prolomení, pak by to znamenalo zbourání několika vesnic a devastaci krajiny, i když dnes používané prostředky jsou o něco šetrnější, než ty používané v době komunismu.

Zdroje:

<http://www.koreny.cz/limity-tezby/>

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

asociace debatních klubů
České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt OP VK *Debatování napříč osnovami* CZ.1.07/1.1.00/14.0104

http://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/tezba-po-roce-2035-prolomeni-limitu-i-nove-doly-na-uran_242472.html

<http://www.patria.cz/zpravodajstvi/2221203/plan-ministra-kuby-poplatky-z-tezby-nerostu-stoupnou-kvuli-novemu-zakonu-25-nasobne.html>

<http://www.ceskapozice.cz/byznys/ekonomika/poplatky-za-tezbu-uhli-cenu-elektriny-nesnizi>

<http://www.koreny.cz/news/prolomeni-limitu-tezby-by-zpusobilo-externi-naklady-1-3-bilionu/>

Argumentace:

AFIRMATIVNÍ ARGUMENTACE

NEGATIVNÍ ARGUMENTACE

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

asociace debatních klubů
České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt OP VK *Debatování napříč osnovami CZ.1.07/1.1.00/14.0104*

<p>Těžba uhlí přinese mnoho pracovních míst</p> <p>Těžba uhlí vyžaduje spoustu pracovníků, kteří budou povětšinou najímání mezi místními, a obvykle bývá v těžebním průmyslu solidní plat. To bude mít pozitivní dopad na celý region, protože tito lidé pak budou více utrácet v obchodech, poptávat více služeb apod. Vzhledem k tomu, že sever Čech je region s velmi vysokou nezaměstnaností, tak by prolomení limitů přineslo zlepšení pro celou oblast.</p>	<p>Ne všechny pracovní příležitosti jsou pro region pozitivní – měli bychom uvažovat v dlouhodobém hledisku. Krušné hory by se měly orientovat spíše na turistický ruch, než na těžbu, která by dlouhodobě zabránila v rozvoji tohoto odvětví. Cestovní ruch má pak vyšší přidanou hodnotu a zároveň nemá negativní dopad na obyvatele. Navíc práce v dole sice není špatně placená, ale zdravotní rizika spojená s touto prací jsou na celý život.</p>
<p>Těžba uhlí zlevní elektřinu</p> <p>Elektrická energie je důležitým nákladem pro domácnosti, ale hlavně pro spoustu průmyslových odvětví. Vzhledem k tomu, že je hnědé uhlí primárně používáno k výrobě elektrické energie, tak jeho vyšší těžba znamená levnější elektřinu pro všechny. To nejen zvýší životní úroveň všech občanů ČR, ale také konkurenceschopnost našich výrobků na globálním trhu.</p>	<p>Nízké ceny uhlí bohužel povedou k tlaku na vyšší používání tepelných elektráren, které škodí životnímu prostředí jak skleníkovými plyny, tak jinými škodlivinami. Energetická burza je navíc celoevropská, takže i kdybychom spalovali více uhlí, tak to ceny energií zásadně neovlivní. Naopak zničenou přírodu budeme mít tady a na dlouhá léta.</p>
<p>Těžba uhlí je přínosem pro stát</p> <p>Při těžbě uhlí musí soukromé společnosti odvádět poplatky do státního rozpočtu, které by mohly být použity k financování nezbytných státních výdajů. Zvláště v době krize, kdy stát šetří, kde může, by se jednalo o nezanedbatelný příjem státního rozpočtu. Z toho bychom měli prospěch všichni v podobě lepších státních služeb, či nižších daní..</p>	<p>Poplatky za těžbu nejsou tak vysoké, aby naplnily státní rozpočet a pokud by byla razantně zvýšeny, pak se firmám nevyplatí těžit. Navíc se nejedná o dobrý zdroj příjmů, protože obsahuje řadu negativních externalit od škod na životním prostředí po škody na zdraví. Tyto škody pak povedou k dalece vyšším nákladům v budoucnu, než kolik získáme z poplatků za těžbu.</p>
<p>Negativní argument je typický NYMBISMus – i když elektřinu používáme všichni, u mě na dvorku se těžit uhlí nebude. Bohužel moderní společnost vyžaduje,</p>	<p>Prolomení limitů poškodí spoustu lidí</p> <p>Začátek těžby znamená zásadní změnu v životě řady lidí, a to změnu k horšímu. Bude třeba bourat nejen domy, ale celé vesnice. Pozemky</p>

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

asociace debatních klubů
České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt OP VK *Debatování napříč osnovami CZ.1.07/1.1.00/14.0104*

<p>aby jednotlivci ustoupili zájmu společnosti (ale vždy za náhradu) – jinak bychom neměli dálnice, elektrárny, vězení atd. Samozřejmě bychom se měli snažit lidi kompenzovat, ale nemůžeme přestat cokoliv dělat jen proto, že by to mělo na pár lidí negativní dopad.</p>	<p>v okolí dolů ztratí hodnotu a zároveň oblíbená místa řady lidí budou zničena. Ještě horší je fakt, že lidé byli konstantně ubezpečováni, že k ničemu takovému nedojde. Pokud tedy budou limity prodlouženy, lidé ztratí víru ve stát a v právní jistotu.</p>
<p>Dnes se těží šetrněji, než v dobách minulých, ale samozřejmě určitá míra poškození životního prostředí je nevyhnutelná. Na druhou stranu je nesmysl chránit životní prostředí za každou cenu – hezkých lesů máme v republice celou řadu, ale s nalezišti je to horší. Pokud jsou někde dobrá naleziště surovin, tak by příroda měla ustoupit člověku – chránit ji můžeme tam, kde není potřeba těžit, například na Šumavě.</p> <p>Tento argument je založený na předpokladu, že uhlí bude strategická surovina ještě dlouhou dobu, což je nesmysl. S postupem času bude jeho význam jako energetické suroviny ubývat. Z toho důvodu nemá cenu si šetřit zásoby, které v budoucnu nebudou upotřebitelné. Mnohem lepší je využít je rovnou a posílit tím současný růst.</p>	<p><i>Těžba uhlí ničí životní prostředí</i></p> <p>Hnědé uhlí má 2 základní negativní dopady na životní prostředí. Za prvé je samotná těžba velmi škodlivá, protože hnědé uhlí se typicky nachází těsně pod povrchem a těžba pak vede k měsíční krajině, kterou byly Krušné hory dříve proslulé. Za druhé jde o samotné spalování hnědé uhlí, které má za následek kyselé deště, zplodiny a také vyšší emise skleníkových plynů. Životní prostředí bychom měli raději chránit, a ne ho ničit kvůli krátkodobému zisku, který je také pochybný.</p> <p><i>Pojďme šetřit na horší časy</i></p> <p>Cena uhlí na světových trzích je poměrně nízká, a tudíž nedává strategický smysl si ho všechno vytěžit, když to ve skutečnosti nepotřebujeme. Měli bychom si ho schovat na horší časy – pro případ, že bude válka či začne být nedostatkovou surovinou a jeho cena rapidně vzroste. V dnešní době z těžby můžeme profitovat mnohem méně, než v budoucnu.</p>